

idee

Initiatieven voor en door leerkrachten

Leerkracht

Marie-Louise Vroemen:

“Elke leerkracht of remedial teacher bevestigt dat klokkijken voor veel kinderen heel lastig is.”

Veel kinderen krijgen het klokkijken maar met moeite onder de knie, merkte leerkracht Marie-Louise Vroemen. Ze kon tot haar verbazing maar geen goede methode vinden, dus ze besloot er zelf een te ontwikkelen.

Klokkijken met een goed verhaal

Tekst Daniëlla van 't Erve

Beeld Joost Grol

Marie-Louise Vroemen werkt bijna dertig jaar in het onderwijs, waarvan de laatste 22 jaar op Lichtenbeek, een school voor speciaal onderwijs in Arnhem. Steeds weer ziet ze kinderen worstelen met het klokkijken. “Het leren van hele uren gaat meestal wel goed”, legt ze uit, “maar de halve uren zijn eigenlijk al onlogisch voor ze. Als de kleine wijzer tussen de 6 en de 7 staat, snappen ze niet goed of het nou half 6 of half 7 is.” Vaak gaat het helemaal mis als het tijd is voor de volgende stap: de kwartieren. “Het lijkt alsof ze dan de hele en halve uren gewoon weer vergeten.” Er moest toch een betere manier zijn om het haar leerlingen bij te brengen, dacht ze. “Ik heb er jaren naar gezocht”, vertelt Vroemen. “Elke leerkracht of remedial teacher die ik tegenkwam heb ik ernaar gevraagd, maar hoewel zij bevestigden dat klokkijken voor veel kinderen heel lastig is, had niemand een goede oplossing.” Ze ontdekte dat de woorden ‘voor’ en ‘over’ de kinderen totaal niets zeiden. “Sommigen hadden geleerd wat ‘vijf over’ is, maar snapten niet waarom. Als je iets niet begrijpt, kun je het ontzettend moeilijk onthouden. De meesten blijven dan ook twijfelen of het nou ‘voor’ of ‘over’ moet zijn.”

Mantra

Vier jaar geleden werd ze midden in de nacht opeens wakker met de oplossing. “Ik ben meteen opgestaan om het op te schrijven”, vertelt ze lachend. Ze bedacht een verhaaltje over de hardloper en de prullenbak, waarmee de begrippen ‘voor’ en ‘over’ voor de kinderen betekenis krijgen.

Ze bracht vervolgens een logischer structuur in het aanleren van de tijden. Zo begin je met de hele uren en vervolgens met vijf minuten over. Met de instructieklok toon je de kinderen dat het bijvoorbeeld vijf over acht is. De grote wijzer staat dan op de 1 en je laat kinderen het aantal streepjes tellen van de 12 tot de 1. “Je wijst de kinderen erop dat het uur is afgelopen, voorbij, weg ermee, over! Het is vijf over acht”, legt Vroemen uit. “Door dit bij elk uur te herhalen, wordt het een soort mantra dat beklijft. Als dat kleine stukje erin

‘Het moest een beetje stoer worden, dat is goed gelukt’

zit, kun je naar tien over gaan en dan naar kwart over.”

In haar aanpak mogen de kinderen met hun armen de wijzers nadoen, op de plaats even hardlopen naar het hele uur, en ‘het uur’ echt in de prullenbak gooien. “Dat vinden ze fantastisch”, zegt de leerkracht die haar ideeën eerst in haar eigen klas uitprobeerde. “En ik zie de kwartjes vallen. Veel zeer moeilijk lerende kinderen blijven in staat om hiermee in een jaar tijd te leren klokkijken.”

Met vormgeefster Natalie Kuypers werkte ze het lespakket verder uit. Het digitale pakket, dat ze in eigen beheer op de markt brengt, bestaat onder andere uit ruim tweehonderd werkbladen met verschillen-

de kloktijden, een handleiding met 25 lesbeschrijvingen en knipvellen met hardlopers en prullenbakken. Ze wilde dat het ook de oudere kinderen zou aanspreken. “Het moest een beetje stoer worden, dat is goed gelukt”, vertelt ze trots. “Kinderen vinden het geweldig om zelf de hardlopers op te plakken. En er zijn ook werkbladen met allerlei rare klokken, zoals een taart met wijzers zonder getallen. Als ik die groot op het digibord laat zien, is het echt een sport wie het eerste weet hoe laat het is.”

Niveaus

Haar methode is volgens Vroemen zeker ook geschikt voor basisscholen. “De reacties zijn heel positief. Door de hoeveelheid werkbladen neemt hij leerkrachten veel werk uit handen en hij leent zich goed om op verschillende niveaus te werken. Sommige leerlingen zul je stap voor stap moeten begeleiden, maar anderen kunnen in korte tijd heel grote sprongen maken. Er zijn zeer moeilijk lerende leerlingen die het al met drie maanden onder de knie hebben.”

Vroemen heeft de smaak te pakken: nu neemt ze het digitaal leren klokkijken onder handen. “Veel leerlingen vinden dit ook heel lastig”, vertelt ze. “Ik probeer ze kapstokken te geven, er is al een liedje over het spookuur en er komt een instructiefilmpje. Ik hoop dat het dit najaar klaar is.”

Mail voor meer informatie, het lespakket of een gratis proefsetje naar:
marilouisevroemen@telfort.nl